

Abone Şeraiti	
DAHİL İÇİN	HARİÇ İÇİN
Seneligi : 1400 kuruş	Seneligi : 2700 kuruş
Altı Aylığı : 800	Altı Aylığı : 1500
Üç Aylığı : 450	Üç Aylığı : 850
Nüshası her yerde 5 kuruş	

YARIN

(Çiftçi, İşçi ve Esnafın haklarını müdafaa eder Lâik Cümhuriyetçi gazete)

İdarehane	
Istanbul Ankara caddesinde dalrei mahsusa	Tel. Santral İstanbul 4316 Dahili No. 1 Başmuharrir No. 2 Müdiriyyet No. 3 Tahrir No. 4 Muhasebe
Telgraf İstanbul (YARIN) Posta kutusu İstanbul 395	
Gönderilen evrak iade olunmaz	

== Hürriyet teminatı böyle mi olur ? ==

Fırka içtimai

Fırka içtimaiinde muhalif gazetelerin neşriyatı meselesi görüşüldü. Şimdi Mecliste istizah yapılacaktır. Temenni edilir ki, hükümet gazeteleri de badema muhataplarının her türlü haklarına tecavüzden iktinap etsinler. *Arif Oruç*

Dünkü gazetelerde, Halk fırkası Meclis grubu içtimaiine dair müphem bazı haberler vardı: Fırka içtimaiinde görüşülecek şeyler zaten malûm bulunduğu için heyecanla değilse de, merakla bekleniyordu.

Çünkü: Fırka grubunun toplanacağı haberlerinden çok evvel, hükümet gazeteleri muhalefet ve muhalif gazeteler aleyhine mütefikane taarruza geçmişler, bu arada, hükümetten teşkiline müsaade istenilen işçi ve çiftçi fırkası meselesini de, hırpalamaya çalışmışlardı. Asıl maksat ve hedefin ne olduğu el'an anlaşılamamıştır. Muhalif gazetelerin neşriyatı mı, yoksa yeni fırka mı mevzuu bahisedilmek isteniyordu?

Bazı mebus Beylerin "Hakimiyeti Milliye", gazetesine sıra ile yazdıkları yazılara, bir taraflı hücumlara bakılacak olursa, son hücum doğrudan doğruya muhalif neşriyatı istihdaf etmek lâzım geliyordu. Buna mukabil, Muvafık gazetelerin karıştırdıkları yeni fırka meselesi nazarı itibara alınmak icap ederse, hem neşriyat hem fırka için bir hareket yapılmak istendiğine hükmetmek daha münasebetli olacaktır.

Hülâsa, bu hazırlık manevrasından sonra, dönüştürme eden fırka grubunun daha giddetli surette taarruza geçeceği ihtimalleri kuvvetlenmişti. Fırkada ne görüşüldüğü, ne yolda münakaşalarda bulunulduğu henüz malûm bulunmuyor. Bu itibarla bugün için söylenebilecek sözler de, ancak bir tahmin mahiyetini geçmiyecektir. Fırka müzakeratı esnasında bir hayli hatiplerin söz söyledikleri, giddetle hücum ettikleri müphem bir surette haber alınmıştır.

Yapıldığı söylenen hücumların tabii muhalif gazeteleri istihdaf ettiğine şüphe edilemez. Zira, son bir kaç gün zarfında ne alçaklıkları, ne namussuzlukları bırakmayan iki buçuk gazete yapılmak hücum, eltet daha hararetli olacaktı. Fakat, bunların şekli de bu gün için bilinmiyor.

Yalnız, gelen haberlerde Pazartesi günü Mecliste hükümetten istizahta bulunulacağı hükümetin de istizahta cevap vereceği bildiriliyor. İstizah, hükümetin Meclisten itimat istemesi neticesinecektir. Demek ki, hükümet şimdiye kadar Matbuat hakkında almış olduğu tedbirlerin kifayetine kani bulunuyor. Yahut, bundan sonra alacağı yeni tedbirleri Mecliste arz ederek itimat isteyecektir. Bu, yeni tedbirlerin de, hazırlanmakta olduğu söylenen Matbuat kanunu olacağı zannedilir.

Hükümetin siyasetine muarız bulunan gazetelerin, son meselelerde tamamen haksız hücumlara uğramış veya, kasten uğratılmış olduklarını bir defa daha ilân etmeği borç biliriz *(Devamı 2 inci sayfa)*

Başvekil Pş. ile Maliye vekili buna razı mıdır

Şu tasarruf zamanında bazı menfaatler için yapılan resmî ilân şirketi Milleti 150,000 lira zarara sokuyor! **Resmî münakasa lâzım!**

Resmî ilânat Türk Limitet şirketi

Haziranın birinci gününden itibaren İstanbulda bir resmî ilânat limitet şirketi teşekkül etmiştir. Bidayette bize de malûmat verilen bu şirkete memleket ve millet için hayırlı olacağı kanaatle vereceği ilânları almak hususunda şüphele gösterdiğimizizi vadetmiştir. Bilahare şirketin bir gazete sahibinin teşvi-

kile ve bir inhisar mahiyetinde olmak üzere diğer hükümet gazeteleri sahipleri tarafından kurulduğunu haber alır almaz derhal müzaharetten sarfı nazar ettik.

Bu yeni (resmî ilân inhisarı) hükümetin bütçede tasarruf yapmağa çalıştığı şu günlerde milli hazneyi tam 225000 lira zarara sokmakta ve milletin dışından tırnağundan arttırarak verdiği vergi paralarının bir kısmı bu suretle teşvik eden gazete sahibi ile diğer rüfekanın kasalarına intikal etmektedir.

Mesele şudur:

Türkiye cümhuriyeti resmî devairinin müzayede ve münakasa ilânları bedeli senede takriben 300000 liraya balığ oluyor.

Yeni inhisar bu ilânları evvelâ kendi üzerine çevirtrek %25 kumiyon hesabı ile *(Devamı 2 inci sayfa)*

Seyyat silsilesinden:

Izmirde de bir dalavere!

Izmir, (Hususi) — Günlerdenberi Türk efkârı umumiyesini bihakkin tenvir eden neşriyatımızın ilk müsbet neticesi burada ortaya çıkmıştır. Malûm olduğu üzere Bomonti bira fabrikasının İzmirde bir şubesi vardır. Bu şube binasının yeri ise elyevm mütegayyibeden Siyonel oğlu namında Türk tebeah bir Ruma aittir. Mütegayyibelerin malları ise Lozan muahdesi mucibince alelûsul hazineye intikal etmekte iken kuyudu resmîye ile firari ruma ait olan İzmir Bomonti bira fabrikasında hazineye intikal etmiş, hattâ fabrikanın itirazatı üzerine mahkeme bile fabrikanın hazineye aidiyetine karar vermişti. Vaziyet bu merkezde ve fabrika hazineye devredilmiş iken Bomonti şirketle (?) alâkadar bazı gizli eller derhal işe müdahale ediyor ve Ankara yaptığı teşebbüs neticesinde fabrikanın *(Devamı 5 inci sayfa)*

Sây adamının hürriyetine hürmet!

Metezori cemiyeti!

Gönderilen randevü kâğıdı ile ve karakollara sürüklenerek kayıt!

Dünya matbaamıza gelip başlarından geçen anılan zavallı kalafat ustaları

Hasköyde Büyük iskelede çalışan kalafatçı ustaları dün matbaamıza gelerek garip bir mesele anlatmışlardır. Bu kalafatçı ustalarının başlıcalarını teşkil eden Yusuf Usta, Yahya Usta, Ahmet Usta, Hafız Usta, Mustafa Usta, ve Hacı oğlu Mustafa Usta ların söylediklerine nazaran kalafatçı ustaları sefaini ticariye ve kalafatçıların cemiyetine *(Devamı 5 inci sayfa)*

Matbuat hürriyeti

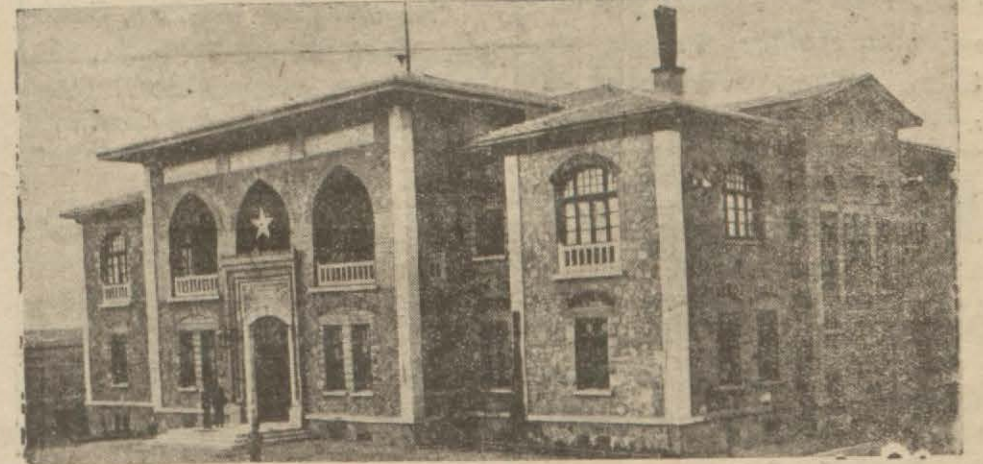
Fırkada Matbuat hürriyetinin leh ve aleyhinde iki cereyan var

Teşkilâtı esasiyede musarrah Matbuat hürriyetinin takyit edilemeyeceği cereyanı kuvvetlidir

Meclisteki müzakerede Gazi Hz.leri localarından müzakeratı istima buyuracaklardır

Evvelki gün Ankara'da fırka içtimaiinde bulunan gazeteci mebuslarla diğer bazı mebuslar dünkü ekspresle İstanbul'a gelmişlerdir. Bunlar pazar günü akşam üzeri tekrar ekspresle Ankara'ya avdet edecekler ve Meclisteki istizah celsesinde hazır bulunacaklardır.

Fırkadaki müzakereler hakkında ketummiyet muhafaza edilmekte ise de, alınan mevzuat haberlere göre, Teşkilâtı esasiyenin (70) inci maddesinde musarrah olan Matbuatın hürriyetini takyit ve

Teşkilâtı Esasiye ile müeyyet Matbuat hürriyetini müzakerederken Millet müvaoehesinde tarihli bir celseye sahne olacak olan Büyük Millet Meclisi

tarafat bulunmaktadır. Bu zevat, Gazi Hazretleri'nin Hürriyeti matbuat sını-

findaki vecdelerine istinat etmektedirler. Diğer taraftan *(Devamı 5 inci sayfa)*

Halk Fırkası adamları gene mi başladı

Izmirde bir rezalet

Yüksek mevkili bir adamın yaptığı çirkin hâdise

Izmir, (H.M.) — Bura İskân dairesinde çok mühim ve mühim olduğu kadar çirkin bir hâdise olmuştur. Hâdisenin kahramanı İzmir H. fırkasında yüksek mevkili bir zattır. Bu vak'a üzerine yaptığım tahkikatı aynen bildiriyorum:

Bu zat bir mübadilin vekili sıfatile İskân dairesinde mühim bir iş takip etmektedir. Fakat takip ettiği iş kanununa uygun olmadığından memurlar tarafından bitirilmiyor. Buna muğber olan mumalleh bir çok halk huzurunda memurlara çıkarak ezcümle: — "Ben Halk fırkasında filânım!

Bu işi her halde yapacak sınız. Ben emir veriyorum mutlaka yapacaksınız! Ben bu sı-

(Devamı 5 inci sayfa)

kooperatifçilik

HüsnüB. ne diyor?

Ticaret mektebi âlisi müdürü Hüsnü Bey

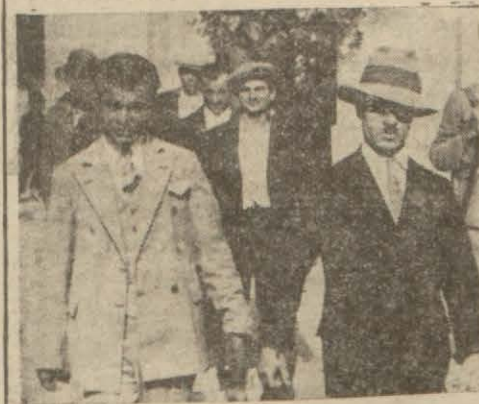
Memleketimizde son bir iki aydan beri kooperatif sistemi etrafında şedit bir alâka uyanmış:

Darülfünun bile harekete geçti ve hattâ Darülfünunun kooperatifçilikle derececi alâkasının fi'li mi, ir'adi mi olduğu münakaşa edildi.

Bu meyanda Ticaret mektebi *(Devamı 5 inci sayfa)*

Cinayet!

Bir yankesici kendini haber vereni öldürdü

Yankesici katil Ligor dün sevk edilirken *(Vakanın tafsilatı 3 üncü sayfamızda)*

İntihar!

17 yaşında genç tabancayla beynini deldi

Dün beynini tabanca ile delen Cavit Ef. hastanede *(Vakanın tafsilatı 3 üncü sayfamızda)*

Matbuatın keşkölleri doymak bilmeyen gogoycuları

— Artık burada ekmek kalmadı haydi öbür kapiya...

— Mürteciler, cahiller, muhalifler, mihalisler, mihalisler, mihalisler...

— İnayet ola başka kapiya Yarın palavraya pabuç bırakmaz.

Irak kiralına ne merasim yapılacak? Irak kiralı pazartesi Ankaraya geliyor

Irak kiralı Emir Faysal Hz.'nin istikbal programı, hükümeti merkezinde ihzar edilmiştir.

Müşarüniyle Hz. Cumar-tesi günü tayyare ile Bağdat-tan hareket edecek, Müslimiyeye gelecektir. Orada ihzar edilen treni mahsusla doğrudan Ankaraya gidecektir.

Tesrifat Müdür muavini Kadri, Riyaseticümhur Yayınlarından Naşit Hariciye kalemi mahsus Mümeyyizi Münir Beyler, Kiral Hz. ini Müslimiyede istikbal edeceklerdir.

Kıralı Hz. beraber gelmediğinden ziyafetlerde Hanımlar bulunmayacaktır.

7 Temmuz Salı günü, misafirler şerefine İsmet Paşa tarafından Ankara Palasta bir öğle ziyafeti verilecek ve aynı gece Irak sefiri tarafın-

Gan bir ziyafet ve suvare verilecektir.

Misafirler 8 Temmuz Çarşamba günü Hariciye Vekili köşkünde öğle yemeğini yiyecekler, aynı akşam Ankaradan hareket edeceklerdir.

Kıral Hz. İstanbul tarihile Avrupa seyahatine devam edeceklerdir.

Treni mahsus, pazartesi günü saat on birde Ankaraya muvasalat edecektir.

Kıral Hz. Gazi Hz. Meclis Reisi, Başvekil paşaları, Dahiliye ve Hariciye vekilleri tarafından istikbal edilecektir.

İstasyonda, askeri ve polis müfrezeleri, bando müzika resmi selâm ifa edecektir.

Kıral Hz. ne Irak Başvekil Feyzi Paşa ve Maliye Nazırı refakat etmektedir.

Kıral Hz.'nin şerefine, Gazi Hz. tarafından Perşembe günü bir ziyafet verilecek, ziyafeti de suvare takip edecektir.

Başvekil Paşa ile Maliye vekili buna razı mıdır?

Şu tasarruf zamanında Cumhuriyet sahibinin teşvikile yapılan resmî ilân şirketi Milleti tam 150.000 lira zarara sokuyor

Resmen münakasa lâzımdır!

(Birinci sahifeden devam)

tam 75000 lira kazanacaktır.

Şimdiye kadar bu işi millî bir müessese olan Anadolu Ajansı yapıyor ve bu suretle aldığı komisyonla Devlet bütçesine kısmen bar olmaktadır kendi masraflarını görüyordu.

Şimdi bu komisyon "Cumhuriyet ve Şürekâsı Limitet", kasasına girecektir.

Bugüne kadar santimi 20 kuruş üzerinden alınan devlet ilânlarının santimi 25 kuruşa çıkarılmak isteniyor. Görülüyor ki, bu suretle de açık-tan ve açık bir inhisar ihtikârile ayrıca 75000 lira daha temin edilecektir.

Binaenaleyh, bu resmî ilân inhisarı bir kalemden 150000 lira kazanç temin etmiş oluyor.

Halbuki, Müdafai millîye vekâletinin yaptığı gibi her Vekâlet resmî ilânât münakasa yapacak olursa, ilân santiminin 25 kuruşa değil, 15 kuruşa indirilmesi kabil-dir.

Bu takdirde millet hazinesi tam her sene 225000 lira kazanacaktır. Çünkü bir defa inhisarın arttırmak istediği santimde beş kuruştan 75000 lira, 300000 lira üzerinden alınan komisyon 75000 lira ki 150000 lira eder, bu para millete kalacaktır.

Ayrıca fiatların on beş kuruşa indirilmesinden de 75000 lira millete kalacaktır.

Binaenaleyh, (Yarın) bu meseleyi nazarı dikkate alması, kuru vatanperverlik tasla-yanlara karşı fiatları defa-tan 15 kuruşa indirmeye talip bulunmuştur. Bizim gibi diğer gazetelerden buna muvafakat edecekler bulunacaklarına şüphemiz yoktur.

Madem ki vatanperveriz. Milleti düşünüyoruz. Diyorlar o halde devlet ilânlarının resmen münakasasına talip olmalıdır. Resmî münakasa neticesinde millî hazinenin herhalde daha çok fa-ideler göreceği şüphesizdir. İlân ücretlerini arttırmak

değil, indirmek kabil iken fedakârlık etmeli, millete hepimiz yardım dokunmalıdır. Vatanperverlik işte böyle olur. Yoksa inhisar yaparak milleti cebren zarara sokmakla değil!

Bu hususta tasarrufa çok ehemmiyet veren Başvekil paşa ile Maliye vekili Beye açıkça müracaat ediyoruz.

Resmî ilânlar münakasa kanununa tevfikân münakasaya konulsun..

Dün bir hesap neticesinde yalnız İstanbul vilâyeti ve mülhakatı devairinden senede 50,000 lira tasarruf temin etmek kabil olduğu anlaşılmıştır.

Vilâyete, dün resmen müracaat ettik. Verdiğimiz istida-yı aynen aşağıya dercediyoruz:

İstanbul Vilâyetine
Muhterem Bey Ef.

Vilâyet devairinden kâfesi-ne makamî âlilerince resmî ilânların üç gazeteye veril-mesi emir buyurulmuş olduğun-u istihbar ettik.

Resmî ilânlar ahiren teşek-kül eden bir şirket vasıtasile ve hazine zararına olarak santimi yirmi kuruştan verili-yor.

Hükümetin şu müşkül za-manda tasarruf yaptığı malâ-mu âlileridir. Senede üç ga-zeteye resmî ilân bedeli bir iki yüz bin lira veriliyor. Biz bu ilânların santimini ON BEŞ KURUŞA yapmayı ta-ahhüt ediyoruz. Bu suretle şu tasarruf zamanında millete senevi (50000) liradan fazla bir tasarruf temin edeceğiz.

Millet hazinesinin zarar-dan vikayesi için resmî ilân-ların münakasa kanunu mücibince münakasaya konmasını ve millî hazinenin zarardan vikayesini teklif ederiz. Efendim

YARIN MÜDÜRIYETİ

ŞEHİR HABERLERİ

Darülfünun bütçesi

Bitti!

Bütçe encümeni ke-silen 30 bin lirayı iade etmiştir.

Darülfünunun 800 bin liralık bütçeden evvelâ "30 bin daha sonra 30 bin lira tenzil edilmek istenmişti. Dün gelen son bir telefon haberiyle bu 30 bin lirada bütçe encümeninin kararıyla iade edilmiştir.

Eğer muhakkak bu paranın kesilmesi icabederse başka bir yerden temin edilecektir.

Bu münasebetle Ankaraya davet edilen Emin vekili M. Hakkı B. in ne zaman döneceği belli değildir.

Zaten bu 800 bin liralık bütçe, baremin tatbikile birlik-te müderrislerin maaşlarından yüzde on beş kesilerek tesbit edilmiştir.

Bu kadar güçlükle teazün ettirilen bütçeden tekrar 30 bin lira kesmek ve onu mad-de fasillara sığdırmak epeyce mühim bir mesele idt. İşte bütçe encümeni de bu müşkülâtı nazarı itibara almış ve 30 bin liranın kesilmesi istenmemiştir.

Hazır bulunan bu 800 bin liralık bütçeyi aynen kabul etmiştir.

20 gündür Fransada bu-lunan Darülfünun emini M. Raşit Beyde dün sabahliyin (Karamani) vapuru ile şehri-mize gelmiştir.

M. Molotof Hüseyin Ragıp beyi kabul etti

Moskova, 30 (A.A.) — Sov-yet ittiha-ı komiserler meclisi reisi M. Molotoff, bugün Tür-kiye sefiri Hüseyin Ragıp beyi kabul etmiştir.

Belediye faaliyetinde!

Teftiş var!

Neteftişi? Bisküvi teftişi!

Belediye tarafından biskü-viler üzerinde yapılan teftiş devam ediyor. Malûm olduğu üzere bu teftiş, bisküvilerin amonyakla işirilmesine taalluk ediyor.

Bisküvi fabrikaları sahipleri Avrupa'da ve Amerika'da bu-lunan bütün meslektaşlarının bisküvi imalinde amonyak kullanıldıklarını makamî itirazda serdediyorlar. Ticare odası bu mesele ile meşgul olacaktır.

İşkânda

Mübadillerin mazbataları tanzin olunuyor

İşkân idaresi mübadillere verilen müddetin hitamından sonra evvelce verilen arzuhal-ler üzerine müracaat edenle-rin mazbatalarını tanzim ile meşguldür.

Esasen kabul edilmeyeceği için sonradan müracaat eden de olmamıştır.

Ancak, evvelce müracaat edenlerden tek, tük istida ve-renler bulunuyor da bu da tekit mahiyetindedir.

Kaş yapayım derken göz çıkarmayınız!

Aşksun Belediyeye

İstanbul Belediyesi tasarruf diye ev-lâ fukara melcei Hayır müesseselerinin yakasına yapıştı

İstanbul Belediyesi yeni sene bütçesinde bazı garibeler icadediyor. Meselâ yeni bütçede tasarruf kaygusuna kapılan Belediye fuzuli mas-raflara nihayet vermiyor. Fakat buna mukabil şehir bütçesinden bir parçacık istifade edebilen hayır mües-seselerinin tahsisatı fevkalâde tenkis ediliyor.

İstanbuldaki hayır mües-seselerinin hepsi halkın fakir tabakasına muavenette bulunuyorlar. Bu müesseselerin senevi yardım tahsisatlarını

kesmek yerine fazla masraf-lara nihayet verilerek bütçede fazla tasarruf yapmak kabildir. Fakat bu yol tutulmaya-rak meselâ Himayei Etfalın, 10 bin lira olan senevi yardım tahsisatı bin liraya indiriliyor. Bu tenezzül neticesinde meselâ, Süt damlası fe'ce uğri-yacak gibidir.

Belediye reisi bey bu hakikat karşısında nasıl bir cevap verecek?

İşte bunu tayin edemiyoruz.

Tuhaf memnuniyet!

Eczacı mektebinin asıl Fen fakültesine raptı lâzımdır

Geçen gün Tıp fakültesi müderrisler meclisi içtimasında Eczacı mektebinin de bir enstitü halinde çalışması hakkında bir karar verildiğini yazmıştık.

Dün bu kararı dışı ve eczacı mekteplerinin nasıl buldukları hakkında fikirlerini söylemek isteyen bir muharririmize mezkûr mektepler müdürü Salt Cemil B. eczacıların son Tıp fakültesi kararına çok memnun oldukları, ve bu kararı teşekkülle karşıladıklarını bildirmiştir.

Biz de eczacıların bu kararı nasıl memnuniyetle karşıladıklarını hayret ettik. Ecza-

cı mektebi mademki muhakkak bir tarafa raptedilecek; Tıp fakültesine raptedilmelidir Çünkü:

Eczacı mektebi kimyasını hayvanatını hemen hemen bütün derslerini Fen fakültesinde görüyor. Böyle olduğu halde şimdi Eczacı mektebini Tıp fakültesine raptetmekte bir mana bulamadık.

Mademki henüz kat'i bir karar halinde bulunuyor.

Daha esassı bir tetkikatla, daha çok alâkası olan bir Fakülteye raptedilse daha doğru bir karar verilmiş, hem de Eczacıları bihakkin sevidirecek bir karar elde dilmış olur ümidindeyiz.

Kimsekin haberi yok

Kim bilir?

Maarif emininin haberi yok

Liselerin de haberi yok!

Liselerde ücretsiz leylî tale-be arasında bazı zengin çocuklarının da bulunduğu yazılmıştı.

Dün Maarif emini Muzafer beyden sorduk:

— Bundan malûmatını yok. Lise müdürleri bilir; dedi.

Galatasaray hsesinden keyfiyeti tahkik ettik. Mektep idaresi şu izahatı verdi:

— Hali hazırda leylî ve meccani 300 talebe mevcut olduğun-u ve bu talebelerin mektebe duhullerinde fakrû hal-lerine dair, mahalleleri heyeti ihtiyarilerinden getirdikleri ilmühaberlerle, şeraiti sairiyde de haiz bulundukları anlaşıldığından, kabul edilmişlerdir.

Mektep idaresi, ücretsiz talebelerin ahvalı hususiyelerine vâkıf değildir.

Borsa

Dün İngiliz lirası 1030 ve Dolar 0,47,25 Fransa frangı 12,06,50 lîret 9,02,50 kuruştan muamele görmüştür.

Bizden söylemek

Vakit gazetesi Başma-harriri Menemen hâdisesini kurcalıyarak "Yarın,"a hücum etmişti ve lâzım gelen cevabı da almıştı.

Dün işi tevîl ederek diyor ki:

Başmuharririmiz Menemen hâdisesinden bahse-derken ne tariz etmiş ne de gayriokaki bir hâdiseden bahsetmiştir. Asım B. makalesini yazarken 26 Kânunuevvel

930 tarihli Vakit gazetesinde intişar eden yani Menemen hâdisesinin patlak verdiği günlerde yazılan bir fıkrayı hatırlamıştır.

Kendi yazısını yine kendi gazetesinde tevile kalkan ve bir sene evvelki fikirlerini hiç münasibeti olmayan zamanlarda tazeliyen bir muharririn gazetesinin havadislerini İster dinle İster dinleme

Siyasi Takvim

Muhalefet

Muhalefet, muhalefet, muhalefet... Bu ne demektir? Yunus Nadiye, Falihe, Mahmuda muhalefet etmek midir muhalefet?

Grup içtimasında muhalif gazetelerin neşriyatı mevzuu bahsolmuş.

Ya demek hep bu işleri muhalifler yapıyor. Hükümet gazeteleri, fırka gazeteleri ne günahsız, ne ağızları temiz, ne nezihtir değil mi? Muhalefet asıl kanunlarla mukayyet Matbuat hürriyeti etrafında fırka grup-punda konuşmaktadır. O mahi-ler ki derya içreder deryayı bilmezler. *

Maskeler

İmzasız makale yazıpta bol bol küfür edenleri biz korkak ve palavracı kabadayılara benzetiriz.

Bunun arkadan sövmekle farkı yoktur.

İmzasını saklamak hüviyeti piçliğidir.

Er meydani acıktır. Boy üçüsmek isteyenler kimlerse ve bizim gibi alınları açıkça ortaya kim olduklarını söyleyerek çıkarlar.

Başkalarının elile gerdiği giren bu insanlar maskelerini atınlarda nekratta adamlardır. Yalnızbiz değil efkârı umumi-yede görsün.

Zannederiz ki isimleri ken-dilerine kâfi cevap olacaktır.

Yazın bakalım

Yazın bakalım. "Bu memlekette şuurlu muhalefet yokmuş."

"Bu memlekette muhale-fete yer vermiyoruz."

"Biz inkılâpçıyız, politi-kaca değil, keseriz, yeriz."

Nuhalefet mütereddidir.. Hepiniz şakır şakır ötüyorsunuz. Hepsiz güzel, muhalefet göyledir böyledir.

Peki şimdiye kadar aklınız nerede idi?

Fırka muhalefet ararken sizler nerede idiniz?

İş keseye dokununca bam telimize dokunulmuş gibi çala kalem hareket geçtiniz. Kervan yürüyor işte bu kadar!

Fırka içtimai

(Başmakaleden devam)

Önümüzdeki Meclis içtima-ında bazı insafı ve hakikat perest mebusların biraz da hükümet gazetelerindeki neşriyatı göz önünde bulundur-malarını, bunların her türlü nezahet ve nezaketi bırakarak Muhallif gazetelere hücum ettiklerini, millet kürsüsünden haykırmaları lâzımdır. Bir odaya kapatılarak mütemadiyen dövülmek istenen bir kedi bile, nihayet adamı tırmalayabiliirdi.

Hükümet gazeteleri, ardı arası bir türlü kesilmeyen tarizlerle, muhalif gazetelere hücum ederler, hattâ onlarda vatandaş lakkı görmedikle-rini, onlara sövüp saymanın mubah olduğunu dillerinden düğürmezlerse, alacakları cevap ve göreceklere mukabele, neden aynı olmasın?

Başta bulunanların: — Hürriyet var. Teminatına mukabele böyle mi olmak icap eder-di? Şuurlu tenkit isteyen hükümet gazeteleri, şuuruzluzlu bizzat kendileri gösterirlerse, ortada muhataplarını itham ve iflam edecek delil kalmı-ıdı?

Yeni Matbuat kanununun iki tarafa da şamil olması, si-yasi hasımlara şahsî vesilelerle hücumların önüne geçebil-mesi, çok büyük memnuni-yetlerle karşılanırdı. Muhallif gazeteleri kapamak, yahut onları tehdit etmekten memleketin kazanacağını tahmin edenler, herhalde aldantısı olurlar. Böyle bir şeyden hâ-sıl olacak boşluğa gelince: Şun'ı yağmurların o girdabı dolduramayacağı şûr hesizdir! Arif Oruç

KUŞ BAKIŞI

5 Temmuz 931

Türk takviminde bir takım mesut ve muzaffer günler vardır:

O günlerde, Türk milleti bayram yapar, sevinç içinde gündüzünü geceye, gecelerini gündüze katar, buna mecburdur.

Çünkü o günler, onun tarihinde şerefli birer iz bırakan günlerdir.

İşte 5 Temmuz 931 de bu şerefli günlerden biri olacaktır. Zira o gün Dördüncü B. M. meclisi, hürriyetini kabul ettiği Türk matbuatı hakkında yeni ve esaslı kararlar verecektir.

Türk gazetecileri kadar, efkârı umumiyeye de Büyük meclisin, büyük kararını sabırsızlıkla beklemektedir.

Hiç şüphe yok ki, bir çok hatipler o gün söz söyleyeceklerdir.

Millet vekilleri, ağızlarından çıkacak her kelimenin Türk matbuatına değerli tesirleri olacağını unutmamalı ve sözlerini tartarak, kısakanarak sarfetmelidirler.

Dördüncü büyük millet meclisi toplanırken, Türk milletinin hakiki mümessillerinden, tarihe geçecek büyük ve asil kararlar beklediğimizi yazmıştık işte o günler yaklaşıyor.

Türk matbuatı, 5 Temmuz 931 kararını Türk takvimleriyle beraber kendi kalplerine ve onun makası olan efkârı umumiyeye yazmak için sabırsızlanmaktadır.

BÜRHANETTİN ALİ

Vakalar

Bir ay zarfında 199 dur

1 Haziran'dan 30 Haziran'a kadar geçirmiş 6 cinayet, 48 cerh, 21 vesaiti nakliye kazası, 15 intihar, 68 sirkat, 23 yankesicilik, 11 zabıta hakareti, 7 de eve taarruz vak'ası olmuştur.

Sefaretlerde:

Mısır valisi gitti

Şehrimizde bulunan Mısır valisi Mehmet Şahin Bey evvelki gün saat 10 da Seyrüsefainin "Ege", vapur ile Mısır hareket etmişlerdir.

Brezilya sefiri geldi

Brezilya sefiri Müsyü Dupi Mantel Pazar günü şehrimize gelmiştir.

Uzun zamandanberi şehrimizde bulunan Japon sefaret başkâtibi Müsyü Kumabe bir müddet daha burada kalacaktır.

Belediyede maaş başladı

Dün Belediyede maaşların tevziine başlandı. Bugünde dünden verilemeyenlerin teviyatına devam edilecektir.

Ticaret odası toplanmadı

Ticaret odası meclisi, dün mutat içtima günü olmasına rağmen içtima etmemiştir.

Tefrika No. 26

ERKEK ELİNDE KADIN

Muharriri:
Raynond Machard

— Fransız edebiyatından büyük aşk romanı —

170 inci binden tercüme edilmiştir...

Klod madam Dö Trev'e dedi ki:

— Ne kadar sevimlisiniz bu gün!
— Ya başka günler?
— Daha az.
— Evet, bir görüş!
— Belki.. Ve Klod da madam muhabbetle öpüyordu: Fransuva'ya dönerek:
— Hastaneye gitmek için kuvvetlisiniz değil mi müsyü? Diyordu ve ilâve ediyordu:
— Babam otomobilde bizi bekliyor.
— Onu bekletmek doğru değil.

GÜNÜN VAKASI

Zabıta muharririmiz yazıyor:

Yankesici Ligor bir adam öldürdü!

Rüşti Efendi Ligorü cürmü meşhut halinde yazı kalamış fakat bu ona ölüme malolmuştur

Evvelki gece Beyoğlunda Tokatlıyan oteli sokağında bir cinayet olmuştur.

Bu feci cinayetin içyüzü şudur:

Şehrimizin sayılı azgın ve maruf yankesicilerinden biri olan Ligor, 26 yaşlarında kısa boylu esmer, iri ve konuşkan gözleri bir sabıkalıdır.

Küçük yaşındanberi yankesiciliğe başlamış, bu ane kadar birkaç kimselerin para saat ve saire gibi işine yarayacak kıymetli eşyasını çalarak geçinmeğe başlamıştır.

Ligorun yeri ve mekânı olmadığı için şehir dahilinde mevcut meyhaneye, umumhane ve kahve köşelerinde vakit geçirir...

Allahın günü tramvay, vapur, şimendifer, itasyon ve buna mumaşıl kalabalık mahallerde gezer, dolayıp bir fırsatını bularak gözüne kestirdiği adamın cüzdanını açtır.

İki üç saniyelik bir zahmetten sonra muvaffak olduğu cüzdanı alır almaz hemen, soğukluğu yukarıda saydığımız mahut yerlerden birine gider, bir kaç saat zarfında cüzdan içinden çıkan paraları yer içer.

Bittikten sonra yine, gider ve bir kaç kişinin canını daha yakar.

İşte bu can yakıcı mahut sabıkalı Ligor, evvelki akşam yine anlaşıldığına nazaran parasız, pulsuz kalmış olacak ki hemen, kuduz köpekler gibi Beyoğlu caddesine çıkmış, öteye beriye bağ vurup saldırmaya başlamıştır.

Fakat tesadüf olacak ki o gün ve o akşam için ne kadar gezmiş, ne kadar tozmuşsa da gözlediği bir yağlı ava rastlamamıştır.

İşte bu sabıkalı ve bu azılı yankesici o gece gele Tokatlıyan oteli önlerine gelmiş, gözlerini dört açarak çarpa bileceği adamı seyre başlamıştır.

Bu sırada karşısına Rüşti isminde biri dikilmiş, onu hatı hareketini seyre başlamıştır.

Rüşti 30 yaşlarındadır, seyyar satıcılık yaparak geçinmektedir. Yalnız başına olduğu için Beyoğlunda Küçük Bayram sokağında 16 numarada bir oda kiralamış orada yatıp kalkmaya başlamıştır.

İşte bu Rüşti Efendi, o gece için nasılsa bu yankesiciyi görmüş, vaziyetinden şüphelenerek belli etmeksizin Ligor tarassuda başlamıştır.

Fakat, kurnaz ve sinisi olan Ligor bunu anlamış hemen elleri cebinde ısık çalarak, ufak ufak adımlarla Taksime doğru yürümeye başlamıştır.

İki elleri cebinde, omuzları kalkık, kasaketi başına geçmiş, ısığına devam eden Ligor sanatkar sinema artisti gibi yürümesine devam ederken Rüşti de peşini takibe başlamıştır.

Ligor gitmiş, Rüşti gitmiş, nihayet Taksime kadar gelmişlerdir.

Bu sırada Ligorun canı sıkılmış, bir tramvaya atlayarak tekrar Beyoğluna doğru gelmeğe başlamıştır.

Ligorun tramvaya atladığını gören Rüşti de, aynı tramvaya atlamış, yine birlikte gelmeğe başlamıştır.

Bu hali gören Ligor, bütün kızmış, hitdetlenmeğe başlamıştır.

Fakat, o esnada tesadüf buya Ligorun gözlediği bir anda tramvaya binmiştir.

İşte bu avı gören Ligor, kendi kendine:

— Ne olursa olsun, ne bahsına olursa da olsun ya bu adamın cüzdanını çalar, yahut ta bu adamla başım belaya girer.

Demiş ve hakikaten de başına gelecek belayı hemen tasarlamaş, hemde anlamıştır.

Bu kararı üzerine hemen

Feci bir intihar!

17 yaşında bir genç beynine tabanca sıktı, hayatı tehlikede!

Dün öğle üzeri 17 yaşlarında bir çocuk beynine tabanca sıkmak suretile intihara teşebbüs etmiştir.

Bu feci intiharın iç yüzü hakkında almış olduğumuz mufassal malûmatı bildiriyoruz:

Cavit 17 yaşlarında zeki ve oldukça da asabi bir çocuktur. Pederi vefat etmiş, bir valdesile Cevat bey isminde ki ağabeyinin tahtı terbiyesinde bulunmaktadır.

Ağabeyi Cevat beyde 23 yaşlarında bir genç olup Sirkeci'de Hamidiye caddesinde Kılınçcı zade Bedri Beyin gramofon mağazasında çalışmaktadır.

Cevat Bey, bir sene evvel kardeşi Cavid de yanına almış, birlikte çalışarak hayatlarını kazanmaya başlamışlardır.

İşte geceleri evlerinde, gündüzleri de dükkânlarında daima bir arada bulunan bu iki kardeş dün gene, dükkânlarında iken olmayacak yere ufak bir kavgaya girmişlerdir. Bu kavgaya sebep te:

Cevat beyin kardeşi Cavid:

— Şu camların tozunu niye

gözüne kestirdiği adamın yanına sokulmuş, ellerile bir iki marifet yapark cüzdanı açırmağa çalışmıştır.

Bu hali gören Rüşti, hemen üzerine atılmış, cürmü meşhut halinde yakalamak için bileğine sarılmıştır.

Fakat, bu işin kurdu olan Ligor da:

— Ne var, ne var be yah, ne var?

Diyerek kendisini ve bileğine yapışan Rüştiyi de aşağıya indirmiştir.

Bu sırada cüzdanı çalmadığına meyus ve müteessir olan Ligor hemen, bıçağını çekmiş, zavalı Rüşti Efendiyi 4 yerinden yaralayarak firara teşebbüs etmiştir.

Fakat, 4 yerinden vurulan Rüşti, can acısıyla bu sabıkalı ve azgın elinden koyvermemiştir. Bunun üzerine son bir bıçak atmış, Rüştiyi yere sererek firar etmiştir.

Araşı çok sürmeden bu şerir ve azılı haydut yakalanmış Adliyyeye teslim edilmiştir.

Rüşti Efendi de hastahaneyeye kaldırılmış, fakat çok sürmeden yaralarının şiddetinden ölmüştür.

A. S.

Yarım milyon liraya
Türkiye
emniyet
Plânları satılıyordu

— 26 —

Entellijens servis memurlarını aldatmak!

— Dediniz filkalkita varitti. Gözde görünür hiç bir kimsede Entellijens servise aldandabilmemiş değildir, böyle olmakla beraber, bu işte ben de onları aldatmam demek değildir. Bu nu şamil manasile düşünmemek, basit düşünceye delâlet eder.

— Sözlerin bana hayret veriyor, bütün tanıyanlarca müsellem olan cür'etinin bu derecesini ben sende tahmin edemiyordum.. Entellijens servis memurlarını aldatmak. Bu, eski adamların dediği gibi belki de şeytanla çelik çomak oynamak kadar müşkül bir iş olacaktır.

— Fakat olacaktır!

— İnsani ve milli hislerden bir lâhze varestede kalmamak şartile nihayetsiz muvaffakiyetlerini temenni ederim.

— Muvaffakiyetlerini de, gül, muvaffakiyetimizi de!

— Neden?
— Çünkü sen de bana zahir, muin olacaksın!
— Bu mümkün mü? Beni mel'anete gerek mi edeceksin?
— Ben mel'anet yapmam ve alçakça düşünmem!

Yalnız sana değil bütün tanıdıklarına karşı hissiyatı aliye ile dolgunum. Sevgilerimin sadetime ortak olmasını candan istediğim gibi, beni sevmiyenlerin bile felâketimden zerre kadar müteessir olmasını istemem! Düşüncelerim fena bir mana ifade etseydi, şüphe etmeki bunu sana bile söylemeğe lüzum görmezdim. Fakat düşüncelerim her halde memnuniyetle karşılanacak kadar şeffaf ve berraktır.

— Entellijens servis mevzuunda da şeffaflıyet olur mu? (Devamı var)

Şehirde karmanyola!

Şoför Vilâdmir ve muavinini buğazlıyarak soydular

Şoför Vilâdmir evvelki gece Taksim otomobil taksisinde beklerken üstü başı temiz üç kişi gelerek:

—Bizi Kâğıthane'ye götür. Demiş ve otomobile binmişlerdir.

Hürriyet âbidesi önünden geçmiş, Kâğıthane sirtlarına doğru inerlerken müşterilerden biri bir ipi ilmek yaparak bindenbire Şoför Vilâdmir'in boğazına geçirmiştir.

Bu ani tecavüze maruz ka-

lan Vilâdmir de otomobili durdurmuştur. Bu sırada diğerleri de muavinini bağlamıştır. şoförler bayılmış, mütecavizler de Vilâdmirin üzerini arayıp 96 lirasını alarak savuşmuşlardır. Bir iki saat sonra şoförler ayılmış, hemen koarak Beyoğlu jandarmasına meseleyi anlatmış ve mütecavizleri eşkâlini tarif etmiştir.

Beyoğlu jandarması tahkikata başlamıştır.

Otobüsler derdi

Belediyenin bu işi bir an evvel halletmesi lâzımdır

Belediye daimi encümeni günün en mühim meselesi olan otobüs talimatnamesini hâlâ çıkaramadı. Geçen gün otobüslerin bilet kesmedikleri hakkında bir yazımız çıkmıştı. Belediyede encümenin yeni aklının başına geldiği anlaşıyor. Çünkü:

Taksim ve Boğaziçinde işliyen vesaiti nakliyeden alınan "bir kuruş köprü parası, on para Gazi köprüsü", rüsumu, alındığı halde bu tarafta işli-

yen otobüslerden bu rüsum alınmamıştır. Daha doğrusu ihmal edilmiştir. Ve hâlâ da ihmal edilmektedir. Bu ihmal yüzünden Hazirandan beri bu otobüslerden rüsum alınmış, değildir. Kanunen alınması mecburi bir rüsumun bugüne kadar alınmaması şayanı dikkattir.

Belediye Daimi encümeni reisi Tefrik B. bir gün otobüsler talimatnamesinin geciktirdiği hakkındaki bir itirazı:

— Yüzlerce kişinin ekmeğe alâkadar bir meseleyi bir kaç günde çıkaramayız, demişti.

Halbuki ciddi çalışmak, haftalık tatillerinin bir ikisini feda etmekle bu mesele her halde yakın bir zamanda halledilmiş olur, Belediye bir kişiden alınacak "50", paradan mühim bir yekûn tutacağı muhakkak olan bir varidat kaybetmiş olmaz, bir aydır devam eden yolsuzluğa mahal kalmazdı.

Parise davet

Ticaret mektebimizi de çağırıyor

Paristik Ticaret mektebi âlisinin büyük senei devriyesi tes'it edilecek ve bu merasim iki gün devam eyleyecektir.

Buna bütün dünya âli ticaret mektepleri gidecekleri gibi bizde davetiye gelmiştir.

Bunun için davetlilere en müsait seraille seyahat ve Pariste ikamet edebilmeleri temin edilmiştir.

ZABITA MUHARRİRİMİZİN MÜŞAHADELERİ:

Esrarkeşler arasında ALEMLER...

Yazan: Ahmet Süleyman
— 26 —

Parlayan pala!...

Aman abicim, canıma kıymada ne yaparsan yap!

İşte bu düşünceleri içinde çırpınırken dolap kapağının açıldığını gördü ve:

— Aman abicim, canıma kıyma da ne yaparsan yap, diye yalvarmaya başladı.

Pırl pırl palası parlayan külhanbeyi de:

— Ulan seni bana sayile mi bağışladılar? Diyerek elinden tutup odanın ortasına fırlattı.

Bu sırada canı acıyan Dede sultan gerek korkusundan ve gerek can acısından keskin ve avazının çıktığı kadar bir sesle:

— Ah.. Ah aman ah! Diye bir nâra attı.

Nârayı atar atmaz gözlerini yumarak:

— Yetişin, imdadıma yetişin! diye feryada başladı.

Dede Sultanın bu feryadı üzerine kahveci Uyuşuk koştı, usulcacık kolundan tutarak:

— Dede Sultan, Dede Sultan! Kendine gel şahım kendine, diyerek ayağa kaldırdı.

Var kuvvetile yerinden bir ok gibi fırlayan Dede Sultan, ayağa kalkar kalkmaz gözlerini açtı, Etrafına dikkat

baktıktan sonra güldü ve uyuşuğa hitaben:

— Ölüsü kınalı dalga, az daha ayıltmasaydın küçüğümü yaptığım gibi büyüğümü de yapacaktım.

Dedi ve hemen donunu çıkarmak için kahvenin bir köşesine doğru çekildi.

İki saniye sonra tekrar geldi ve:

— Uyuşukcuğum ben volda alıyorum. Hepsine ayrı ayrı selâmlar. Diyerek kahveden çıkıp gitti.

Bunun üzerine kahveci uyuşuk ta Postabaşının yanına geldi. Sıra ile:

— Haydi bakalım delikanlılar, dalga geçmeyinde ayılın. Diyerek hepsini ayılttı.

Bunlardan evvelâ Postabaşı gözlerini bir iki defa açıp kapadı. Etrafına da dikkat bakarak tenbelvari pis bir gerinmeği müteakip birbiri arkasına esnedikten sonra:

— Amma da kıyak ve aynalı bir dalgada idim ha! Dedi.

(Devamı var)

Adliyyede:

Piliç

Sahibi Yusuf Ziya mahkûm oldu

Piliç mecmuası me'sul müdürü Yusuf Ziya B. in muhakemesi dün ikinci cezada neticelenmiştir.

Heyeti hâkime mecmuada çıkan resim ile yazıyı mugayiri aruhaya görerek maznunun bir ay hapse ve 15 lira cezayı naktiye mahkûm etmiştir.

Yusuf Ziya B. in eskiden mahkûmiyeti olduğu için cezası tecil edilmemiştir.

Zabıt kâtiplerinin muhakemesi

Para, almakla maznun ikinci ceza mahkemesi zabıt kâtiplerinden Turhan ve Salih B.lerin muhakemesine dün birinci cezada devam edilmiştir.

Esneyi muhakemede şahitler dinlenmiştir.

Heyeti hâkime müdafaa ve karar için muhakemeyi başka bir güne talik etmiştir.

Müddeiumumi davası

Nuri Bey isminde bir zat tarafından davası açılan Çatalca Müddeiumumisi Ferit Beyin muhakemesine dün Ağırcezada başlanmıştır.

Heyeti hâkime Ferit Bey aleyhinde başka bir dava olduğundan tevhit için dava evkının celbine karar vermiştir.

Müddeiumumi mahkûm oldu

Şile Müddeiumumisi Naci Beyin muhakemesi dün Ağırcezada neticelenerek karar tefhim edilmiştir.

Naci Bey Mehmet isminde birisini darp etmekle maznundur.

Heyeti hâkime müzakere-den sonra Naci Beyi bir lira ağır cezayı naktiye mahkûm etmiştir. Ceza tecil edilmiştir.

Poliste:

ölüm

Bir hamal birden-bire öldü

Galatada Mumhane caddesinde bir hamal dün âni surette yere düşüp ölmüştür. Zabita (tarafından yapılan muayene neticesi bu ölüm şüpheli görülmüş ve ceset morga gönderilmiştir. Hüviyette tesbit edilmiştir.

Kadın kavgası

Sarıyerde arabacılar kâhyası Hayri Efendinin karısı Hayriye Hanım aynı evde oturan Zihan Hanımla kavgaya etmiş, neticede Zihan Hanım sopa ile Hayriye Hanımın başını yarmıştır.

Çocuk düştü

Langa'ia oturan madam Nazik dün, kız çocuğunu bahçede kurduğu salıncakta bırakıp eve girdiği bir sırada çocuk düşmüş, beyninden yaralanarak hastahane'ye yatırılmıştır.

Sukut

Beşiktaş'ta oturan Hacı Nazmi Efendinin hanesinde hizmetçi 45 yaşlarında Madam Mari dün, evin üst katından düşerek ağır surette yaralanmış, berayı tedavi kadim hastahanesine yatırılmıştır.

Nâra atarken

Beyoğlu İstiklâl caddesinden geçmekte olan Rizeli Tahir oğlu Zülküf sarhoşlukla nâra atmakta iken yakalanmıştır.

Kaza

3231 numaralı polis memuru Aptullah Efendi dün, Kızıltoprakta Ziyver Bey noktasında nokta beklerken nasılsa hat muayene treninin sademesine maruz kalmış, başından ve kışığından yaralanarak Tıp fakültesine yatırılmıştır. Görülen lüzum üzerine Üsküdar müstantiki meseleye vaziyet etmiş, tahkikata başlanmıştır.

MEMLEKETTE

Tarsus istasyonunda

Bir çocuğu öldüren tayyareci Bekler bir sene hapsi istendi

Tarsus (H.M.) — Bundan bir buçuk ay kadar evvel Tarsus istasyonuna düşerek bir çocuğun ölümüne sebebiyet vermiş olan beynelmilel tayyareci Bekler henüz mevkuf olup kefaletle tahliyesi reddedilmiştir. Tayyarecinin ikametgâhi olmaması bu talebin ka bulüne mani olmuştur.

Mumailiyyin iddiasına nazaran kendisi Tarsusa inmiyerek Adanaya geçecekti. Fakat vakit akşam olduğu için Tarsusa inmiye mecbur olarak bir müddet incek saha aramış ve nihayet futbol mahallini görerek oraya inmek

istemmiştir. Fakat tayyareci telgraf tellerinden birini görüp geçmiş isede ikincisini görmediği için teller pervaneye sarılıp motor istop etmiştir.

Ve yine anlatıldığına göre teller gevşek olmasaydı tayyarenin önünde bulunan makası telleri kesecekti.

Bu vaziyetin tesiri ile uzakta yıkılmış olan bir direk tayyareyi görmek için koşup gelen bir çocuğun kulağı üzerine çarparak öldürmüştür.

Adliyyede tayyarecinin katil sıfatı ile tedbirsizlik madde-

tesis etmek istemişlerdi. Abdülhamit, Bu Cumhuriyet meselesi için Mithat paşayı boğazlatmamış mıydı?

Anlaşıyor ki, 10 temmuzcular 93 cilerden daha geri fikirlerle sahneye çıkmışlardı.

O halde, 10 Temmuz inkılabının hareket kuvveti ne idi? Mademki, Abdülhamit idaresinin kanunlarla hareket edilecek, Abdülhamit siyaseti takip edilecekti. 10 Temmuz ne ihtiyaç vardı?

Şimdi, bir mesele karşısında kalıyorduk: Türkiye, 93 ten 10 Temmuz kadar yeni bir şey öğrenmemiş miydi?

Bu deyişle üç fikir cereyanımız vardı:

1 — Namık Kemal mektebi

2 — Edebiyatı ciddiye mektebi

3 — 10 temmuz neşriyat mektebi

Namık Kemal mektebi, 93 Ruhu idi. Bu mektep,

Felek bütün cevri cefasını toplasın gelsin

Dönersem kahbeyim millet yolunda bir azimetten!

İmanını halka yerleştirmişti. Bu iman hiç bir istipdat idaresi tarafından yıkılamayacağını da:

Kaldır, idrakini muktadirsın ademiyetten!

Hakikati ile yaşıyordu. Bir müstebit, muvakkaten zindanlara, sehpalara ve insan mezbahalarına hüküm edebilirdi. Fakat, bunlarla fikrî öldüremezdi. Hangi müstebit insandan idrakini kaldırabilirdi?

İnsanın mahlûku olarak, bütün müstebitlik, pelemiş, kimisini hayatlarına, kimisini de tarihte lanetlemişti!

Ne vardı?

(Devamı var)

İşçi ve Çiftçi Fırkası etrafında

Memleket te

Ne düşünüyor?

Mersinden akisler!

Mersinde çıkan Akın gazetesinin bir baş makalesi

Memleketimizin bir çok yerlerinde yeni Çiftçi ve işçi fırkası hakkında bir çok yazılar yazılmakta, fikirler serdedilmektedir. Karilerimize yeni fırka hakkında memleket te ne düşünüldüğü hakkında bir fikir vermek üzere Son posta ile gelen ve Mersinde intişar eden Akın gazetesinde gördüğümüz (İşçi ve çiftçi fırkası) ünvanile bir başmakaleyi aynen alıyoruz makale şudur:

Beyannamesini hükûmete veren ve programını neşreden "İşçi ve Çiftçi", fırkası, mütedil sosyalist nazariyelerini sıkı bir milliyet hududu içine sığdırmış bir şekilde meydana çıkmak istiyor.

Yeni fırkaya bugünkü dünyaya fırkalarına göre bir varıf koymak icap ederse "Nasyonal Sosyalist", demek caiz olabilir.

Fırkanın programına göre, memleket on iki iktisat mntakasına ayrılacak ve dahili siyaset, mntakalara verilecek geniş ve hattâ tam bir salâhiyetle iktisadi bir sistem üzerine kurulacaktır. İsviçre idari teşkilâtı gibi...

Bu programa göre, hükümet merkezi, Milli Müdafaa, Hariciye ve doğrudan doğruya vergisi olıyan Maliye de salâhiyet buluyor. Diğer Vekâletlerin bir çok mesaisi mntakaların emrine veriliyor.

Bu Program, şüphesiz, İsviçre ve Almanya Sosyalist Programlarından ıktibaslarla vücade getirilmiştir. Ve bundan dolayıdır ki muntazam hatlarla yeni bir idare sistemi manzarasını haizdir.

Yeni Fırka, Reisî Cümhuri Temyiz reisini, Baş müddeiumumiyi, Ziraat Bankası ve İctimai sigorta teşkilâtı umumî müdürlerini re'yi âm ile ve mntaka idare reislerini ve mntaka müddeiumumilerini mntaka re'yi âmlariyle intihap ettiriyor ve yirmi yaşını bitiren kadın ve erkeklere intihap etmek ve edilmek hakkını veriyor.

Mintakalar, iktisadi teşkilâtına tevfiikan bir sene hapsi istenmiştir.

Tayyareci ise her kasabada bir tayyare yeri olur ve tayyareler oraya iner ve bu meydanlığa işaret için filamlarda konur binaenaleyh benim kabahatim yoktur demekte imiş.

Maamafih tayyareci Beklerin çocuğun kanını tazmin etmeğe hazır olduğu da söylenmektedir.

Namık Kemal bu hareket kuvveti, Mithat paşanın imarcı teşkilâtçılığı ile karşılaşıyordu.

Bu devrin Türk harsındaki ifadesi şu olabildi:

Hürriyete dayanan yeni teşkilât!

Talâta sordum:

— Niçin, hürriyete dayanan yeni teşkilât yapmadınız?

Talâtın cevabı, hâlâ kulaklarımda çınlıyor:

— Yapılacak bir şey yoktu. Memleketteki kanunlar iyidi. Yalnız, bunları hakkile tatbik etmek lâzımdı.

Biz, bunu yaptık.

Bu cevap Şehisâmin fetva kitabından faiz! ahkâmı aramasına benziyordu. Hocalar, etibâat kapısını kapamışlardı.

Şüphesiz, fikir kapısını! Bu ahal, bir düzüne itti.

alâkadar etti. Hepsini aldı.

(Devamı var)

ların mümessilleriyle, hattâ memurların terfilerini bile ellerinde bulundurarak, kendi kendilerini idare ediyorlar.

Programı tetkik eden belirli bir adam, memleket geraitini düşünerek, her kısım önünde, hayretler içinde kalıyor ve bunlar, bizde de yapılabilecek şeylermiş, demekten kendini alamıyor.

Maarif siyaseti güzel, Mali siyaset güzel, İktisat siyaseti güzel, Hele köylü ve Amelenin refahına hasredilen fikirler, içtimai sigorta ile memur müteakit. eytam ve erâmiline temin edilen (Son memuriyetlerin tam maaşları ideali) çok güzel; düyunu umumiyenin, yalnız ahyon varidatından ödenmesi, merkezi Anadoludan şark hudutlarına üç koldan dayanacak şimendifer hatlarının inşasına lâzım olan sermayeyi, Balkanlardan vaki olacak Türk muhaceretinin Şark vilâyetlerinde iskânında husule gelecek "Colonisation", hakları ve bir kaç nesle taksim edilmesi gibi bir siyasetle temin edilecek istikrazların meydana getirmesi pek çok güzel.

Programda, bazı yerlerin muğlak ve müphem olmasından başka tercümede bir kusur yok.

Program, mutedil bir sosyalistlikle millî hâkimiyeti birine mezcetmek cihetinden hakikaten bir ideal sistemi dir.

Fakat...

İşte "Fakat", a gelince, insan şap diye şapa oturuyor; çünkü "İlk defa milletin içinden doğduğu iddia edilen fırkanın bu "muktetaf", programı karşısında, memlekette bu fırkayı şuurla benimsemeğe değil anlamaya kabiliyetli ve bugünkü memleket şartlarına göre tatbika salâhiyetli birkaç yüz kişi bulmak imkânı yok.

O halde, "İşçi ve Çiftçi" fırkası bir fikir hattâ mücerret bir fikirden ibarettir.

Biz de, "İşçi ve Çiftçi" Fırkası Programını, Madde: 5, ile beraber bu fikri hürmetle karşılarız.

Mersinde

İşçiler kooperatifine memurlar da girecek

Mersin, (Hususi) — Vali bey riyaseti altında devairi resmîye rüesası toplanmışlardır.

Mersinde liman inhisar şirketine bağlı bulunan işçiler, kooperatifine umum memurların iştiraki ile Mersin kooperatifi namile tevsimine ve muamelâtının tevsiline karar verilmiştir.

Memurlar her ay maaşlarından ıktışer buçuk lira ödemek üzere istedikleri miktarda aksiyon alabileceledir ve bu hususta teahhude bulunmuşlardır. Kooperatif şimdiki bulunduğu mahalden daha iyi bir mahalle nakledilecektir.

Ortaklara her hususta teshîlât gösterilecek ve ucuza mal satılacak deniliyor.

Yeni Asır

Hükûmeti tahkirden beraet etti

İzmir, (Hususi) — Hükûmetin manevi şahsiyetini tahkir cürmle mahkemeye verilen (Yeni Asır) gazetesi temyizden nakzen yapılan muhakeme neticesinde beraet kararı aldı.

İşçi mebuslardan

Neler istiyorsunuz?

İşçiler: Bu sütunlarımıza açıkça istediklerinizi bildiriniz.

İzmir tahmil tahliye amelesi

Ücretten şikâyetçi

Bu işin halledilmesi için bu sefer de Ticaret müdirliğine müracaat ettiler

İzmir, 1 (H.M.) — İzmir Limanı tahmil tahliye amelesi Ticaret müdürlüğüne müracaat ederek bir türlü halledilemeyen yevmiye işinin halini istemişlerdir.

Liman tarifesine bakılırsa tahmil ve tahliye amelesinin yevmiyesi 250 kuruştur.

Halbuki şirket bu tarifeyi nazarı itibara almayarak amele 150 kuruş yevmiye veriyor. Bunun 11 kuruşu kazanç olarak kesilince gerive 139 kuruş kalıyor. Bu hesaba nazaran şirket inşaat kerestesinin vapurlara tahmil ve tahliyesinden metre mikâbına 55 kuruş aldığı halde amelesine 18 kuruş veriyor. Kutuluk kereste de ise metre mikâbına 355 kuruş ücret alındığı halde

ameleye 18 kuruş veriliyor. Amele ticaret müdüriyetine verdiği istidada bilhassa, bu noktaları kaydetmişlerdir.

Bundan evvel İzmir valisinin meseleyi halletmek yolundaki vadi de bu suretle tekrar mevzuubahsolmaktadı.

Bursada

Şiddetli yağmurlar devam ediyor

Bursa — Burada çok şiddetli yağmurla yağdı, bütün caddeleri su kapladı. Bazı caddeler, suların sürüklediği büyük taşlarla doldu. Hasar çoktur.

ENVER PAŞA

Turan imparatoru!

Hatiratını yazan: .I.L.

İttihatçılar, bir inkılâbın yeni kanunlarla idare edilmesi icap ettiğini anlayacak kabiliyette değillerdi!

— 4 —

Bu muammayı halletmek kolay değildi.

Yalnız, Prangmatizme dayanmak şartile bir ip ucu bulunabilirdi: [Neticelerden esase gittmek]

Bu adamlar, ne yapmışlardı? Hiç gibi bir şey!

93 mevrûtiyetinin kara kitabını alması, onun maddeleri ile iş başına geçmişlerdi. Abdülhamit devrinin mali, iktisadi, içtimai ve idari nizamlarını da aynıle tatbik ediyorlardı.

Kendilerine inkılâpçı ismini veriyorlardı. Bütün inkılâpçıları, "Kanunu esası", "Devlet salnamesinden tatbikat sahasına çıkarmak iddiasında kalmıştı.

93 inkılâbını boğan Kızıl Sultan bile tahtından indirilmemiş, bir Evliya! gibi elleri öpülmüştü.

Beynelmilel görüşleri de Abdülhamidin Almanya siyasetinden başka bir şey değildi.

Halbuki, 93 inkılâbının kahramanları, Cumhuriyeti bile

SON DAKİKA

Fırka içtimasında

Matbuat meselesi etrafındaki münakaşalar nasıl cereyan etmiş?

Ankara 1 (Hususi) — Fırka grup içtiması hakkında burada yeniden duyulan rivayetler şunlardır:

Afyon mebusu Ali B. celseyi açtığı zaman ilk sözü Ziya Gevher B. almıştır. Ziya Gevher B. son Matbuat münakaşalarının bir halâsasını yapmıştır.

Bundan sonra bir çok hatipler daha söz almışlardır. Söylenen sözleri şöyle özetlemek mümkündür:

— Bazı gazeteler matbuata verilen hürriyeti sulistimal ediyorlar. İfşaat, tahrikat yapıyorlar.

Bu hareket memleket, zararadır, önüne geçilmelidir.

Bu arada birtakım kat'î tedbirlerde mevzuu bahsolmuştur. İçtima çok hararetlî

olmuş ve giddetli bir lisanla cereyan etmiştir.

Meselenin bir defa da Millet meclisinden ve hükümetten istizahtan müzakereye karar verildiği için tafsilâtı yakında öğrenmek mümkün olacaktır.

Ankara, 1 (Hususi) — Halk fırkası grup içtimasında matbuat kanununun tadilide görüşülmüştür. Burada en mühim nokta olarak me'sul müdürlüklerin kaldırılması ve me'suliyetin imtiyaz sahibi ile baş muharrir tahmil edilmesi mevzuu bahsolmuştur.

Yalnız bu nokta da, bir şey buna mani olmaktadır. Hükümet gazeteleri sahip ve baş muharrirleri mebusdur. Teşri masuniyete malik olmaları tereddüdü mucip olmaktadır.

Istinaf mahkemeleri Tekrar ihyası düşünüldü. Bir lâyiha hazırlandığı da şayidir

Ankara, 1 (Hususi) — Meclis Adliye encümeni, eski istinaf mahkemelerinin tekrar ihyası temayülünde bulunmaktadır. Hattâ buna dair bir lâyiha hazırlandığı da şayidir.

Akçora B.

Mebusluktan istifasını geri aldı

Ankara Geçenki fırka grup içtiması hakkında ortaya yeni bir takım şayialar daha çıkmıştır. Bu içtimada vekiller heyetinin otomobilleri hakkında Yusuf Akçora B. bir takdir vermiş ve bu giddetli münakaşayı mucip olmuştur.

Yusuf Akçora B. kendisine giddetli hücumlardan müteessir olmuş ve mebusluktan istifaya karar vermiştir.

Bu karardan haberdar olan Afyon Karahisar mebusu ve Fırka grubu reisi Ali Bey ile bazı arkadaşları Yusuf Akçora Beyi teskin etmişler, istifâ kararından vaz geçirmişlerdir.

İhtiyat zabitleri

Talime çağrılanlar hakkında bir tefsir

Ankara, ihtiyat zabit ve ihtiyat askeri memurları kanunu muvakkat madesinin "D." ve "C." fıkralarının tefsiri hakkındaki Bağvekâlet tezkere-i üzerine Milli müdafaa encümeni meseleyi konuşmuş ve mazbatasını hazırlamıştır.

Mazbataya göre hizmet ve talime çağrılan ihtiyat zabit namzetlerinin silâh altında bulundukları müddetçe maaş ve memuriyetleri hakkında da 27 Kanunuevvel 928 tarihli tefsiri kanunî hükmünün tatbiki lâzım geldiği tasir edilme ve talim davetine icabet etmeyenlere tetip edilen cezaların aynı olacağı ilâveten zikredilmektedir.

Muamele vergisi

Müstacelen müzakeresi için takdir verildi

Ankara, 1 (Hususi) — Bütçe encümeni İktisat vekâleti bütçesini tetkik etti. İstanbul mebusu Hasan Vâsif Bey muamele vergisinin muhtelit encümende müstacelen müzakeresi için bir takdir vermiştir. Muhtelit encümen yakında teğekkül ederek işe başlaması muhtemeldir.

Sosyalist kongresi açıldı!

Bael, 1, (A. A.) — Cihan Siyonist kongresi açılmıştır. Kongreye 3,000 murahhas iştirak etmektedir.

Izmirde

Sandalla devri âlem seyahaları

Izmir, 1 (A. A.) — 3 Parçadan ibaret portatif küçük bir sandalla devriâlem seyahatine çıkmış olan Yuhân Beyzel ve Hans Bek namında iki alman seyyah geyrimize gelmişlerdir. [Almanyanın Ayılbok şehriden Tuna nehrine atılmış ve Karadeniz tarikle İstanbul ve oradan sahili takip ederek geyrimize gelmiş olan bu seyyahlar İzmirden sonra Suriyeye ve oradan Mısra, Şapdenizine ve Bahreyn adaları civarından Hindistan sahillerine geçeceklerdir.

Firtınalı havalarda karadan yaya olarak yollarına devam eden bu seyyahlar devriâlemi muvafakiyetle başaraçklarından emin görünmektedirler.

Konya haberleri

Konya, 1 (A. A.) — İki gündenberi yağmur yağmaktadır. Yağmur buğday mahsulü için çok faydalı olmuştur. Akşehir ve Karamanda afyon ve Vilâyetin her tarafında arpa basadına başlamıştır.

Konya, 1, (A. A.) Muallim mektebinden 28, San'at mektebinden 5 genç şahadetname almıştır.

Konya, 1 (A. A.) — Konya mintaka futbol heyeti Ankara Çankaya kulubunu üç maç için Konyaya davet edecektir.

Konya, 1, (A. A.) — Ermenek kazasının bezi köyleri Çektirge istilasına uğramıştır. Çegirgenin imhası için mücadelaye başlamıştır.

Alman - İtalyan mülakatı

Roma, 1, (A. A.) — Bütün gazeteler İtalya hükümet reisi Alman nazırları arasında vuku bulacağı bildirilen mülakatın ehemmiyetini dikkatle kaydediyorlar. "Le Tevere", gazetesi ezclümle diyor ki: "Avrupa - Fransız - Alman mülakatının sür'atle tahakkukunda bir fayda görmüyor. Fakat İtalyan - İtalyan mülakatının sür'atle tahakkuk ettiğini görecektir.

Matbuat hürriyeti

(Birinci sayfadaki devam) malumdur ki fırka umumî kongresinde okunan umumî riyaset beyanamesinde kanun haricindeki neşriyatın adliye ile karşılaşması tabii bulunacağına dair işaretler mevcut bulunuyordu. Bu itibarla yeni yapılacak Matbuat kanununa bilhassa Matbuat davalarının sür'atle ve beş on gün içinde bitirilmesine dair bazı ahkâm vazolunmak temayülleri vardır. Esasen eski Matbuat kanununda istintak dairesi nihayet yirmi dört saat zarfında maznun celp edeceğe, sorguya gelecek ve azami bir hafta zarfında evrakı mahkemeye vereceği muarrahtır. Mahkemelerde, nihayet üç gün içinde ve her mahkemeye terchen Matbuat davasını göreceklendir, kaydı vardır. Temyiz mahkemeleri için de gayet seri hal kısmı vardır.

İşte meselenin bu suretle halinden büyük faideler görüleceği tahmin edilmektedir.

Diğer tarafta, Matbuat aleyhine şiddetle hareket edilmesini istemektedirler. Hükümetin şimdiye kadar aldığı ve alacağı tedbirler hakkında vereceği izahat kâfi görüldüğü takdirde yeni Matbuat kanunu Mecliste müzakereye konacaktır.

Bu müzakerede Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin zatlarına mahsus locadan münakaşaları istima buyuracakları kuvvetle tahmin ediliyor. Fırkaya mensup hatiplerden bazılarının şiddetle hücumlarda bulunmaları melhuzdur.

Izmirde bir rezalet

(1 inci sahifeden devam) fatla size değil, müdürümüze hattâ valinize bile emir veririm.. demıştır.

Bu çirkin tecavüz karşısında memurlar, mumaleyle sadece:

— "Biz kanun haricine çıkamayız. Cevabını vermişlerdir.

Vak'a memlekette derhal şayi olmuş ve nefretle karşılanmıştır. Bu zatın bu suretle hareketi memurin arasında da hayretle ve asabiyetle telâkki edilmiştir.

Bu vak'a üzerine bu zat hakkında daha mühim diğer bazı şayialar deveren etmeğe başlamıştır. Bu şayialara nazaran bu adam nufuzu sayesinde bu kabil birçok işler görmüş ve arzularına muhalefet eden birçok zavallı memurları da memuriyetlerinden azlettirmiştir.

Tecavüze maruz kalan memurlar mahkemeye ve yüksek makamata müracaat ettiler. Bu zat hakkında tahkikata bağlandı.

Siyamettin

TÜRKİYE ESNAFI NE İSTEYOR?

Belediye nalbantları asrileştirecekmiş?

Hangi nalbantlar? İhtiyar bir nalbant hayretle acaba bize sermaye mi verecekler? diyor!

Nalbantların asrileştirilmesi için Belediyece bir tasavvur olduğu yazılmıştır.

Bazı Nalbantlarla görüşen bir muharririmize, ihtiyar bir Nalbant fikrini şu suretle izah etmiştir:

— Burası, Türkiye'nin en büyük bir Vilâyetidir. Buna nazaran, Nalbant olup dükkânı olan pek azdır.

Bir çok nalbantlar seyyardır. Başka işte bulurlarsa yapıyorlar. Ekseri nalbantlar tebdili mealek etmişlerdir. Çünkü bu san'ata rağbet kalmamıştır. Mecburi pahalılık karşısında birçok arabacılar da nalbant olmuşlardır. Ben bu san'ata sülûk edeli kırk seneyi mütecavizdir. Bu hal

Kooperatifçilik

Ticaret M. müdürü (Darülfünun kooperatif yapamaz!) diyor

(Birinci sayfadaki devam) tebi âlisinin rolü bile olduğu Dr. Abdullah Cevdet B. tarafından ileri sürüldü. Eñ kooperatifçilik ve münakaşaları hakkında Ticaret mektebi âlisi müdürü Hüsnü B. ile görüşen muharririmize Hüsnü B. atıdaki beyanatı vermiştir.

Darülfünuna şu veya buşahıs hücum edebilir. Cevabını alâkadarları versin.

Kooperatif mefkûresini yaratmak için evvelâ buna inanmış olmak şarttır. Gerek Darülfünunumuzun, gerekse Darülfünunun haricindeki ilim adamlarından salâhiyetler zatların vazifeleri bunu da her hâdis gibi bin vak'a halinde tetkik etmek ve ilimle çerçevelemek.

Memleketimizde kooperatif cereyanının salim bir tarzda yürümesi ve iyi neticeler vermesi için şüphesiz dikkate, irşada ihtiyacımız var. İrşat vazifelerini görmek, tetkik ve taharride bulunmak üzere darülfünunun himayesinde bir kooperatif cemiyeti kurulduğunu biliyorum.

Nizamnamesini programını henüz görmedim amma aşağı yukarı tahmin edilebilir. Cemiyetin işi, bir ilim müessesesine istinat ettiğine göre, kooperatifçilik hareketine istikamet vermek için tetkikatta bulunmak ve neşriyat yapmaktan ibaret olacaktır. Hariçteki kooperatif hayatına ve bunun fi'li neticelerine doğrudan doğruya müessir olmak esasen mümkün değildir. Kooperatifçilik ilmini yapacaklar kooperatif kuracak ve işletecek olanlar ayrı ayrı zümrelerdir.

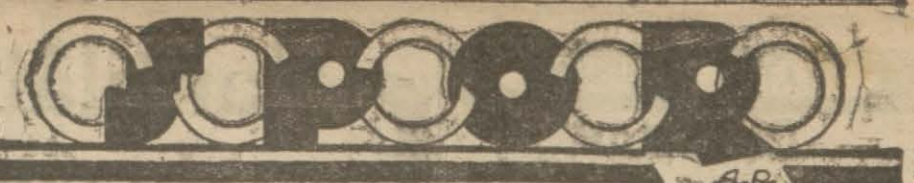
Binaenaleyh gerek Darülfünun gerek cemiyet veya ilim heyeti kooperatif vücuda getiremez. Olsa olsa vücuda geleceklerin veya gelmiş olanların yaşaması için fikir ve iman vermeğe çalışır.

— Fakat, Beyefendi, Abdullah Cevdet Bey kooperatifçilik hareketinde Ticaret mektebi âlisinin fi'li rolü olabileceğini söylüyor. Bu fikre karşı nasıl bir muhakeme yapıyorsunuz?

— "Biz Ticaret mektebi âlisinde kooperatifçiliğin nazariyatı iktisadiyesi hukukiyatı, muamelât ve muhasebesinin tedrisatını yapmaktayız.

Bu işimizle kurulacak ve işletilecek kooperatif müesseselerine adam yetiştirmek gayesini takip ederiz. Ancak itiyen bir taharri ve tetkik müessesesi halinde mektepte ayrıca bir teşekküle vücut vermek imkânını bulursak umumi ve şamil bir mânada memlekete daha faydalı olmağa çalışırız."

Siyamettin

Masa başı hikâyeleri İstanbulspora vurulmak istenilen darbenin iç yüzü nedir?

— 2 —

Bu ses o zaman futbol hey'etinde bulunan Süleymaniyeli Oarhan Beyin sesi ve emri idi.

— Terfi müsabakası bir defa değil, iki defa olur.

Kitapta, nizamnamede yer olmayan bu emir bittabi tatbik edildi. Mevsim dolayısıyla futbol bir müddet için bırakan İstanbulspor kıymetli uzuvlarının seyyahatte bulunduğu bir sırada ikinci oyunu da oynayarak bir sayı farkla mağlûp oldu.

Bu suretle beraber kalan her iki takım üçüncü ve son maçı da yaptı.

İstanbulspor hasmından çok güzel bir oyun oynayarak maçı 3-0 kazandı.

Bu suretle sarı siyahlıların kolay kolay mağlûp olacak bir takım olmadığı görüldü.

Bu galibiyetin önüne geçmek için kat'î bir çare bulmak lâzımdır. Bu sefer yine masa başından bir emir İstanbulsporu hükmen mağlûp etmiştir.

Sebebi olarak ta vakans zamanında ailesini ziyarete giden bir oyuncuyu mintaka değiştirmiş olarak gösterdiler.

Halbuki bu gayri nizamî addolunan oyuncu ne kulübünden istifa etmiş ve ne de mintaka-

da böyle bir kayıtlı karşılanmıştır.

Hattâ muvakkat bir zaman için gittiği yerde hiçbir kulûbe bile girmemiş, oyun daht oynamamıştır.

Bu böyle olduğu halde büyük bir ısrarla İstanbulsporun oyuncusu gayri nizamî addedildi.

Böylelikle İstanbul hükümeti mağlûp olmuştur.

Lâkin o sıralarda mintaka heyetleri birdenbire değişti. Bu talisiz kulûp hakkını aradı.

Yeni hey'et de verilen bu kararı mantıksız bularak maçı tekrarına karar verdi.

Artık canını dişlerine takan sarı siyahlılar dördüncü maçı da oynadı ve 3-1 gibi bariz bir farkla Süleymaniyeyi yenmekle o me'sum talilerini de kendilehlerine çevirdiler.

İstanbulspor 29-30 senesinde birinci kûme dördüncü lüğünü aldı.

Fakat bu da çok görüldü. Puvan itibarile dördüncü olan bu takım gol itibarile beşinci sayıldı.

Mintaka heyetleri yine değişti. Bu seferki heyet te ilk kara kuşu kararını vermişti.

Birinci kûme takımı olduğunu zanneden İstanbulspora ikinci kûmenin yolu görüldü.

Çünkü bu karar diğer heyetinin kararından da üstündü.

Yunan muhteliti gelecek mi?

Son gelen Yunan gazeteleri muhtelitle yapılacak maçların teehhür edeceğini yazıyorlar.

Buna sebep te Yunan muhtelitine oyuncu veren takımların ve son zamanlarda da çok mühim maçlar yaparak yorgun bulunmalarındır.

Bu ciheti nazarı itibara alan Yunan federasyonu maçların Teşrinievvelde yapılmasına müsaade verilmştir.

Maamafî daha henüz geh-

rimize bu şekilde bir haber gelmemiştir.

Bu şekilde haber geldiği takdirde kamptan şimdilik sarfınazar edilecektir. Aksi takdirde Cumaya futbolcularımız Yeşil köyde kampa gireceklerdir.

Futbol heyeti bu Cuma günü yapılacak Galatasaray-Fener şilt maçını tehir etmediği takdirde kamp Cumartesi günü başlayacaktır.

Seyyat silsilesinden: İzmirde de bir dalavere!

(Birinci sayfadaki devam)

Bomonti şirketine teslim edilmesine muvaffak oluyor. Maliye vekâletinin, fabrikanın şirkete teslimine dair İzmir emlak müdüriyetine verdiği emir burada büyük bir tesvüle karşılanıyor. Çünkü mahkemeciler bile hazine uhdesine tesdiline karar verilen bir fabrikanın Vekâletin emle tek. rar sahibi olmanın şirkete teslim edilmesine kimsenin akl ermemektedir. Burada umumi kanaat mevcut dalaverenin kimin tarafından çevrildiği malumdur.

KÜÇÜK İLANLAR

Yüz, yüz yirmi çuvallık bir değirmen noksanız yerine montaj edip işletmek partile keleprik olarak veriyoruz. Mektup kabul olunur.

Galatada Havra sokagında Cemaat hanında Nuri Bey müracaat.

Acele satılık

Üsküdar İndiye Tavas Ha san ağı mahallesinde Mektep sokak No. 10 hane satılıktır (ahşap)

Bahçesi kumpanya suyu ve kuyusu dahi vardır. 7 odalı ve iki bôlôktür.

Hane derunundakilerine müracaat.

Bu meselede komiser muavini tarzı hareketi hakkındaki da polis müdürü Ali Rıza B. in nazarı dikkatini celbederiz.

TIYATRO ve SINEMA

ÜSKÜDAR

Hale Sinemasında
Karnaval faciası

Müessili

Elen Rihter

Duhuliy 10 kuruştur

Sahir Opereti

Bu akşam Beşiktaş büyük parkta

LOZAN SULHU

Büyük fantazi operet 3 perde

Dr. Hafız Cemal

Dahili hastalıklar mütahassısı

Cumadan maada her gün öğleden sonra saat (2,30 dan 5) e kadar İstanbulda Divan yolunda (118) numaralı hususi kabinesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder.

Telefon: İstanbul 2398

Dr. Hayri Ömer

Aimanya Emrazi cildiye ve zühreviye cemi-yeti azasından Beyoğlu Ağacami karşı sırasında 133 No. öğleden sonra müracaat. Telefon: 3586

Gaip aranıyor

Harbiyümünde (Cebellüb-nan) da bir mektepte beraber bulunduğum kardeşim Şükrü oğlu Nizamettin o tarihtenberi gaiptir. Bulunduğu yeri bilip malumat verecekler (500) lira hediye edeceğim.

Çenberlitaş, kurşunlu han sahibi Şükrü oğlu Abdülkadir

OSMANLI BANKASI

Sermayesi 10,000,000
İngiliz lirası

İSTANBUL ACENTALİĞİ
Telefon: İstanbul 3318

BEYOĞLU DAİRESİ

Telefon: Beyoğlu 1303

Senedat ve poliça mukabilinde muayyen vadeli veya hesabı cari suretile avanslar, poliça ve iskontosu.

Türkiye Cumhuriyeti'nin başlıca şehirlerine ve memaliki ecnebiyeye senedat, çek, itibar mektupları ve telgraf emirnameleri ırsalâtı. (Hesabı cari) küşadi, senedat ve kıymetli eşya muhafazası, kupon tahsilâtı, Türkiye ve memaliki ecnebiyeye keşide edilen poliçaların tesviyesi, borsa muamelâtı icrası, akçe bey'i ve gerası, sair bilcümle banka muamelâtı, kasa icarı.

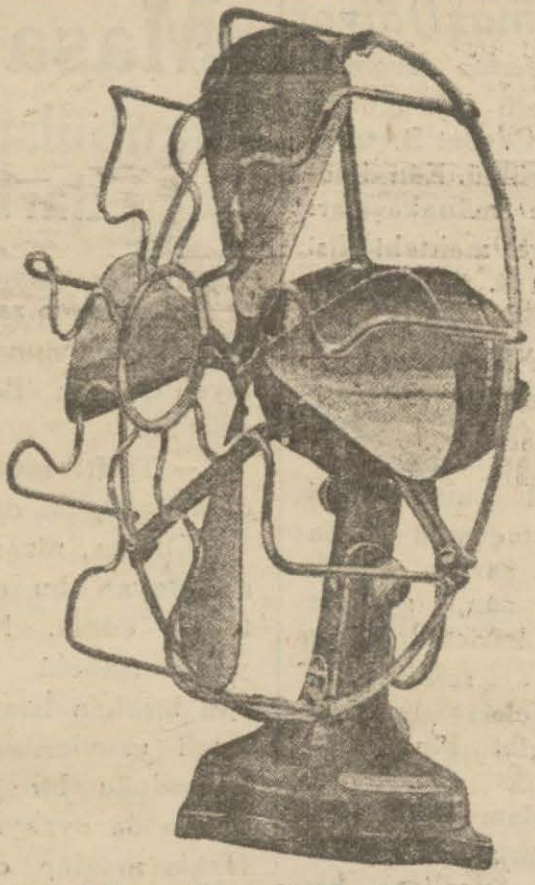
Zayi mühür

Namına mahkûk 1931 tarihli mühürümü zayi eyledim. Şimdiye kadar mezkûr mühürle hiçbir kimse ile muamelem olmadığımı beyan ederim. Samatya'da balıkçılar içinde (2) numaralı dükkânda bakkal Yervapt

Üsküdar Hukuk hâkimliğinden: Balıkcı mektebi müdürü Kemal B. tarafından Kadıköyünde Kördere sokağında 45 numaralı doktor Sezai Beyin hanesinde mukim Nazlı H. aleyhine ikame olunan kat'i nafaka davasının yevmi muhakemesinde müddeialehyha gelmediğinden hakkında gıyap kararı ittihaz olunarak yevmi muhakeme 11-7-931 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 10,30 talik kılınmış olduğundan gıyap kararının bir nüshası mahkeme diyanhanesine yapıstırılmakla keyfiyet gazete ile de ilân olunur.

Vantilâtor sayesinde serin hava

6 Ay VADE İLE

6 Ay VADE İLE

SATIE

Emlâk ve arazi icar müzayedesesi

Icar müddeti	Numarası	Mevkii	Cinst
1 sene	4	Kalataryada köy içinde bir katta iki oda	Hane
1 "	3	Kalataryada köy içinde iki katta dört oda bir mutfak	Hane
1 "	1	Kalataryada köy içinde bir dükkân	Dükkân
1 "	15	Kalataryada köy içinde iki katta üç oda bir mutfak	Hane
1 "	17	Kalataryada köy içinde iki katta dört oda	Hane
1 "	19	Kalataryada köy içinde iki oda	Hane
1 "	116	Kalataryada köy içinde iki katta üç oda ve sofa	Hane
1 "	90	Kalataryada Bağlar mevkiinde bodrum katı mutfak, birinci katında gazino, ikinci katında 10 oda ve dört dönüm bahçeyi müstemil Filoryapalas oteli.	Hane

Bakırköy kazası Malmüdürlüğünden:

Hazine uhdesinde bulunup kiraya verilecek olan yukarıda yazılı emlak ve arazi 2 Temmuz 931 tarihine müsadif perşembe günü ayrı ayrı ihaleleri yapılmak üzere açık arttırma usulile müzayedeye konmuştur. Şeraitini anlamak isteyenlerin her gün, müzayedeye iştirak için de yevmi ihalede Bakırköy Malmüdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları.

Şirketi Hayriyeden:

Temmuzun 3 üncü Cuma günü tarifiede mevcut seferlerde ilâveten atideki postalar icra olunacaktır.

Köprüden Boğaziçine:

Köprüden saat 7, 8, 8.45, 9.30, 11.30, 14.30, 15.30 16.30 da birer vapur hareketle Beşiktaş doğru Yeniköy, Trabza, Büyükdere, Sarıyer, Venimahalle ve Rumeli Kavağı iskelelerine uğrayarak Altinkuma gidecektir. Boğaziçinden Köprüye

	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.
Altinkumdan hareket	18	19	20	21
Rumeli Kavağı	18,10	19,10	20,10	21,10
Yenimahalle	18,20	19,20	20,20	21,20
Sarıyer	18,24	19,24	20,24	21,24
Büyükdere	18,30	19,30	20,30	21,30
Trabza	18,40	19,40	20,40	21,40
Beykoz	18,50	19,50	20,50	21,50
Yeniköy	19	20	21	22
Köprüye muvasalat	19,40	20,40	21,40	22,40

Bu sene deniz yarış ve müsabakaları Boğaziçinde yapılacaktır. Birinci yarış 3 Temmuz Cuma günü Beykoz'dadır. Yarış münasebetile köprüden 11,30 ve 16,30 da kalkacak vapurlar Yeniköy'den sonra fazla olarak Beykoz'a uğrayacaktır.

İstanbul Beşinci icra dairesinden: Mahcuz ve furuhtu mukarrer eşyayı beytiye 5-7-931 tarihine müsadif Pazar günü saat 9 dan itibaren Kasımpaşa'da camikebir mahallesinde neva sokağında NO 14 hane önünde bilmüzayede satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Beyoğlu Üçüncü İhtakimliğinden: Kumkapıda Kömür tüccarı Sefer ağaya: Fatma Hanımın aleyhinize ikame eylediği izale-i şuyu davasının 24 Haziran 931 celsei muhakemesinde ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile bu bapdaki tebliğatin ilân icrasına karar verilmiş ve muhakeme de 12 Eylül 931 saat 10,5 talik kılınmıştır. Tarihi mezkûrda vakti muayyeninde mahkemede hazır bulunmadığınız ve ya vekili musaddak göndermediğiniz takdirde muhakemenin gıyabınızda cereyan edeceği tebliğ makamına ka'im olmak üzere keyfiyet ilân olunur

Kiralık daireler

İkdam yurduunun üçüncü katı kısmen mefruş olarak kiralık Dördüncü kat dahi kiralıktır Gazete idarehanesine, kitapçılık ve mürettiphaneye elverişlidir Görmek için kâpıcıya müracaat olunur.

Telefon Beyoğlu: 4515

Doktor Feyzi Ahmet

Cilt, saç ve zührevi hastalıklar mütahassısı Cumadan maada her gün saat 10 dan 6 ya kadar hasta kabul edilir.

Adres: Ankara caddesi

No. 43

Telefon: İstanbul 3899

Manisa belediye riya-setinden:

Manisa şehri elektrik tesisatı proje ve keşifnamesinin tanzimi işi 1000 lira muhakkam bedelle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Şartname örnekleri Manisa belediye dairesinden verilir. Taliplerin, şimdiye kadar şehir elektrik tesisat projesi yapmış ve yaptığı projeler tasdik edilerek tatbikat sahasına geçilmiş olduğuna dair musaddak vesikalarını ve Ticaret odasında mukayyet bulunduklarına dair musaddak sicil numaralarını teklifnamelerine leffeylemeleri lazımdır.

Teklifnamelerin münakasasının sonu olan 13 7 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat ona kadar Manisa belediye riya-setince kabul edileceği ilân olunur.

Doktor

Fuat Sabit

Ankara caddesi Cihan kütüphanesi üstünde No. 66
Telefon: İstanbul 2385

DANTİN

Nasuhi

Diş macununu ve Safa sürmesi ile kıl podrasını her yerde arayınız

PERTEY PUDRASI

Büyük Tayyare

piyangosu

6'ncı Keşide 11 Temmuz 1931 dedir.

Büyük İkramiye

200,000 liradır

Ayrıca: 50.000, 40.000, 25.000, 15.000, 10.000 Liralık İkramiyeler ve 100.000 Liralık Bir Mükâfat Vardır.

UĞUR EVİ

NURİ - DANIYAL

Bilcümle Devair ve Müessesatı resmiye ve hususiyede, Mali, İdari, Hukuki işleri, Emlâk sahiplerinin emlaklerini idare etmek, İfraz, Ferağ, İhtikal, İkras, İstikraz, Alım Satım ve her nevi muamele takibini deruhte ederler.

Telefon: Beyoğlu 4515 Galata, Eski Gümrük Caddesi Uğur Han No. 2

BANKA KOMERÇİYALE ITALYANA

Sermayesi: 700.000.000 Liret, ihtiyat akçesi: 580.000.000

Merkezi idare: Milano, İtalyanın başlıca şehirlerinde.

Şubeler: İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Çekoslovakya, Lehistan, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar. İstanbul şube merkezi: Galata Voyvoda cadde. Karaköy Palas (Telefon: 2641-2-3-4-5)

Şehir dahilindeki acentalar: İstanbulda Alalemcayan hanında Telef. 2821. Beyoğlunda: İstiklal caddesi Telef. 1046. Kambiyo dairesi Borsada Telef. 1718.

İzmirde şube

İstanbul mahkemesi asliye 6'ncı hukuk dairesinden: Malik efendi tarafından Aksarayda Haseki caddesinde 24 No 11 hanede sakin karısı Lütfiye Hanım aleyhine ikame eylediği boşanma davasının 29 6 931 tarihli celsesi tahkikatında ilân vuku bulan tebliğata icabet etmediğinden hakkında son muameleli gıyap kararı ittihaz olunarak beş gün zarfında itiraz etmediği ve yevmi muhakeme olan 18 Temmuz 1931 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 11 de huzuru muhakmede isbatı vücut etmediği takdirde bilcümle vakıları kabul ve ikrar etmiş addolunacağı hukuk usulü muhakemeleri kanununun 402 inci maddesi mucibince ilân tebliğ olunur.

İstanbul Mahkemei Asliye Birinci Hukuk Dairesinden: Müddei Hanri Rozental Efendi tarafından müddeialehy meşhul Duhani Zade Hüsnü ve mahtumları şirketimsul kollektif azasından Duhani zade Hüsnü Efendi aleyhine ikame olunan alacak davası üzerine berayi tebliğ ırsal kılınan dava arzualı sureti mumaileyhin ikametgâhının meçhul bulunması cihetile tebliğ edilemediği meşruhatan anlaşılarak olbaptaki istida sureti ilân tebliğ edildiği halde cevap verilmemiş olduğundan yevmi tahkik olan 19-7-931 Pazar günü saat 14 de müddeialehyin İstanbul birinci Hukuk mahkemesinde bizzat veya tarafından bir vekil göndermesi suretile hazır bulunması ve aksi takdirde hakkında muameleli gıyabiye icra kılınacağı malûm olmak ve tebliğ makamına ka'im olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Seyrisefain

Merkez Acentası: Galata Köprübaşı B. 2362 şube acentası: Sirkeci Mühürdarzade Hanı Tel. 22740

TRABZON POSTASI

(Cumhuriyet) 2 Temmuz 17 de.

(Anafarta) 3 Temmuz

10 da Galata rihimından kalkacaktır.

ALEMDAR ZADE MEHMET VAPURLARI

Lüks ve seri Karadeniz postası

Bülent VAPURU

6 Temmuz

Pazartesi

günü akşam saat 18 de Sirkeci rihimından hareket edecek iskelelere azimet ve avdetle uğrayacaktır.

Yük ve yolcu için Sirkecide Vezir iskelesi sokak No. 61 acentasına Müracaat. Tel. 21037

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Kuzguncukta İcadiye caddesinde eski 109 yeni 95 numaralı ve İsak oğlu Mişon Eskenazi efendinin borcundan dolayı ve ilk pey bedeli olan iki bin lirayı teca-vüz etmek suretile otuz gün müddetle mevkii müzayedeye vazolunarak bin lirada talibi uhdesinde olup bu kerre yüzde beş zamlı on beş gün müddetle ihalei kat'iyeye müzayedesine vazolunmuştur. Sokaktan kapı ile içeriye girildikte mermer bir havlu bir kömürlük ve bir sarnıç ve yine zemini ahşap bir sofa üzerinde mermer plaklı musluk ve bir abdestane ahşap merdivenle aşağı inildikte bir abdestane zemini mermer döşeli mutfak ve mermer plaklı mal-tız ocaklı mutfak kapı ile zemini malta döşeli üç göz kömür ve odunluk ve bir kurnalı muhtacı tamir hamam Ahşap merdivenden birinci kata çıkıldıkta bir sofa üzerinde iki oda ikinci kata çıkan merdiven altında üç gözli dolap vardır. İkinci katta bir sofa üzerinde bir yüklük ve şahnişenli bir oda ve maltız ocaklı ve zemini çinko döşeli bir mutfak ve bir abdestane üçüncü kata ahşap merdivenden çıkıldıkta bir yüklük küçük sofa üzerinde yüklük ve tarasalı bir oda ve önü korkuluklu demir parmaklıkları bir tarasa vardır.

Derununda avukat Aziz Ezra Efendi maa aile sakindir. Hududu bir trrafi müsyü krun-yo hanesi ve bir tarafı Spiro ve bir tarafı yine Spiro bostanı cephesi İcadiye caddesile mahdud umum mesahası yüz kırk sekiz arındır. Nimkârğir ve derununda terkos ve havagazi tertibatı vardır. Berveçhi gayri menkul on beş gün müddetle mevkii müzayedeye vazolunmuştur. Kıymeti muhammadesi üç bin beş yüz lira olup talip olanların kıymeti muhammadesinin yüzde on nisbetinde pey akçelerini alarak 927-10085 dosya numarasile ve fazla malumat dosyasında n ta edil ceğünden 20-7-931 tarihinde Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar bizzat ve bilvekalâ İstanbul 4 üncü icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Doktor Agop Essayan

Langa cami sokak No16
Hergün hastaalarını kabul ve tedavi eder.

2 Temmuz 1931 = Hızır 58

Perşembe

Arabi	15 Sefer	Rumi	19 Haziran
Vakıf - Ezan	Vakıf - Ezan	Vakıf - Ezan	Vakıf - Ezan
Evkaf	S. D.	Evkaf	S. D.
Sabah	6 47	Sabah	2 32
Öğle	4 33	Öğle	12 18
İkindi	8 34	İkindi	16 18
Akşam	12 00	Akşam	19 45
Yatsı	2 3	Yatsı	21 47
İmsak	6 29	İmsak	2 14

Mesul müdür ve mümesul
Barhanettin Ali